

Risico's van Financiële instrumenten

Today's Group is een handelsnaam van DMA Europe B.V. Today's Group ("Today's") geeft in dit document een omschrijving van een aantal risico's, een aantal financiële producten en manieren waarop gehandeld kan worden. Cliënt wordt er uitdrukkelijk op gewezen dat de informatie in dit document aan verandering onderhevig is en niet uitputtend van aard is. De waarde van beleggingen in financiële instrumenten fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Met het verstrekken van de volgende informatie wijst Today's Cliënt uitdrukkelijk op het feit dat met iedere vorm van beleggen en speculatie risico's gepaard gaan.

Specifieke kenmerken en risico's van Financiële instrumenten

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. Today's is verplicht de Cliënt hierop te wijzen. De risico's zijn afhankelijk van de belegging. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich brengt. Zo kan bij het beleggen in (buitenlandse) effecten de overheidspolitiek in het desbetreffende land gevolgen hebben voor de waarde van de belegging. Verder dient bij het beleggen in buitenlandse effecten rekening te worden gehouden met het valutarisico. Hieronder worden de kenmerken van de effecten besproken, evenals de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's mits deze producten zijn opgenomen in het Universum van Today's. Onderstaande uiteenzetting is niet uitputtend.

Koersrisico

Het risico dat de koers van een effect daalt als gevolg van ontwikkelingen bij het betreffende bedrijf, renteontwikkelingen of anderszins. Het koersrisico dat u op de beleggingsportefeuille loopt wordt in beginsel minder naarmate investeringen beter zijn gespreid over meerdere uitgevende instellingen en/of sectoren. Door een goede spreiding neemt het koersrisico af en blijft met name het marktrisico over.

Debiteuren- of kredietrisico

De waarde van een obligatie wordt in de eerste plaats bepaald door de verwachting of een uitgevende instelling (de debiteur) zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan nakomen. Hoe hoger de kredietwaardigheid van een uitgevende instelling, hoe lager het rendement op de obligatie over het algemeen zal zijn. Obligaties die een credit rating van Standard & Poor's lager dan BBB- hebben, worden high yield obligaties genoemd. Bij dergelijke leningen is het debiteurenrisico relatief groot.

Valutarisico

Het valutarisico speelt voor beleggers een belangrijke rol bij obligaties of aandelen die niet de eigen lokale munt zijn genoteerd. Maar ook bij aandelen die wel in de lokale munt zijn genoteerd, kan er sprake zijn van valutarisico. In dat geval zit het eventuele valutarisico in het aandeel. De mate waarin de koers van een aandeel gevoelig is voor valutakoersschommelingen wordt bepaald door de mate waarin deze uitgevende instelling haar resultaten behaalt in landen buiten de eigen muntzone.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische, politieke of andere de onderliggende onderneming overstijgende gebeurtenissen. Dit risico wordt over het algemeen niet minder naarmate een portefeuille breder gespreid is binnen één asset-categorie, aangezien de gehele markt door dit type risico geraakt wordt. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de invloed van een verslechtering van de economische groei. Het risico kan wel worden verminderd door spreiding van een portefeuille over meerdere asset-categorieën.

Renterisico

Het renterisico is het gevolg van bewegingen in de kapitaalmarktrente. Deze rente kan zowel positief alsmede negatief zijn. Veranderingen in de rentevoet hebben een belangrijke invloed op zowel de koersen van aandelen als van obligaties. Het renterisico leidt dus ook tot koersrisico. Bij aandelen heeft een stijging van de rente doorgaans een negatieve invloed op de koersen. Ook obligaties worden minder aantrekkelijk als de rente stijgt. Hoe langer de nog resterende looptijd van een obligatie is, hoe groter de koersdaling zal zijn (duration van een obligatie). Zolang de obligaties niet worden verkocht en de

onderliggende schuldenaar niet failliet gaat, lijdt men echter geen verlies. Men heeft namelijk gedurende een lange(re) periode een vaste rentevergoeding bedongen, en op de einddatum wordt normaal gesproken de volledige hoofdsom van de obligatie terugbetaald.

Liquiditeitsrisico / Volatiliteitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat optreedt als beleggingen niet of nauwelijks kunnen worden verhandeld. Of dat de order vele malen groter is dan het beschikbare aantal te verhandelen stukken in de markt. Hierdoor kunnen de beleggingen (tijdelijk) niet worden verkocht en heeft de belegger geen vrije beschikking over de inleg of alleen tegen een flinke korting op de laatste marktprijs. Ook kan dit leiden tot grote koersschommelingen, dit heet ook wel volatiliteitsrisico.

Overige risico's

Voorbeelden van overige risico's zijn onder meer:

- Politiek risico: wijziging van Wet- en regelgeving en andere overheidsmaatregelen die de belegger benadelen;
- Inflatierisico: het risico dat de koopkracht van de euro afneemt;
- Herbeleggingsrisico: het risico dat er op het moment van aflossing/verkoop geen gelijkwaardige herbeleggingsmogelijkheid is;
- Fiscaal risico: het risico dat de fiscale behandeling wijzigt door wijziging in de toepasselijke fiscale wetgeving of de interpretatie daarvan;
- Beleggen met geleend geld: als u belegt met geleend geld, bijvoorbeeld met een effectenkrediet, wordt de invloed van koersveranderingen vergroot en kan het zijn dat u uw hele inleg verliest en zelfs een schuld overhoudt;
- Valutarisico: Wanneer gehandeld wordt in effecten, die genoteerd staan in een andere valuta's (munteenheden), brengt dit het risico met zich dat de waarde van de betreffende munt kan variëren.

De hierboven genoemde risico's kunnen van toepassing zijn op de onderstaande categorieën effecten.

Aandelen

Een aandeel is een deelneming in het kapitaal van een onderneming. De aandeelhouder kan zich economisch gezien als eigenaar van een gedeelte van het Vermogen van de vennootschap beschouwen. De ontwikkeling van de waarde van een aandeel is met name afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Omdat een aandeel risicodragend kapitaal is, kan in het geval van faillissement van de vennootschap, de waarde van het aandeel teruglopen tot 0 (nul). Een vennootschap zal pas overgaan tot het uitbetalen van dividend aan haar aandeelhouders wanneer alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. De risico's van een belegging in aandelen kunnen zeer verschillend zijn en zijn mede afhankelijk van de ontwikkelingen bij de Onderneming, de markten, landen en sectoren waarin het bedrijf actief is en de kwaliteit van het management.

Certificaten van aandelen

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in Beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware deelgerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten, die zijn verbonden aan die aandelen, zijn ook van toepassing op de certificaten van de betreffende aandelen. Het stemrecht (zeggenschap) van de certificaten is bijvoorbeeld vaak niet bestaand of beperkt. De risico's van een belegging in certificaten van aandelen zijn in principe dezelfde als de risico's van een belegging in gewone aandelen.

Obligaties

Obligaties zijn schuldbrieven van een lening uitgegeven door een (overheids)instelling of bedrijf. Over de schuld wordt door de instelling die de obligatie heeft uitgegeven over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd Vermogen (geleend geld) van een onderneming. Er bestaan bijzondere vormen van obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op de obligatie kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk

worden gesteld van de geldende rentestand (voorbeelden zijn surplusobligaties en rente-indexobligaties) of van de winst van de instelling die de obligatie heeft uitgegeven (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties). Er bestaan ook obligaties waarop geen rente wordt uitbetaald ("zerobonds"). Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere aflossingskoers. Voorts is de goedheid van de uitgevende instelling belangrijk. Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders als concurrente onverzekerde crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen.

Converteerbare obligaties

De converteerbare obligatie is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger) kan worden omgewisseld tegen aandelen. De converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt daarom verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze effecten.

Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen en obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen van en/of te verkopen aan de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld tegen een vooraf vastgestelde prijs. Een warrant lijkt op een optie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens de uitgevende instelling. De risico's die zijn verbonden aan een warrant zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties.

Turbo's, Speeders, Sprinters etc.

Met een Turbo, Speeder, Spinter (etc) Certificaat ("Turbo") kunnen actieve beleggers versneld profiteren van beursbewegingen die zij verwachten. Een Turbo werkt met een hefboom, waardoor beursbewegingen van de onderliggende waarde (zoals een aandelenindex, een rente, een valuta of een ruwe grondstof) versneld doorwerken in de beurskoers van de Turbo. Er bestaan twee varianten: met een Turbo Long profiteert u van een stijging van onderliggende waarde, terwijl u met een Turbo Short juist profiteert van een daling. Door een ingebouwd beschermingsmechanisme (de stop loss) geeft uitgevende instelling u garantie dat de waarde van een Turbo nooit negatief kan worden. U kunt dus nooit méér dan uw belegging kwijtraken. Turbo Certificaten hebben geen vaste looptijd.

De risico's die zijn verbonden aan het kopen van turbo's zijn deels vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de "schrijver") aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen of een vastgestelde hoeveelheid goud, gedurende of aan het einde van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een "call-optie") of te verkopen (we spreken dan van een "put-optie") tegen een prijs (te betalen door de koper aan de verkoper), die van te voren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de wederpartij meestal een premie aan de schrijver. De premie bedraagt slechts een fractie van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking). Meestal is de optie tussentijds verhandelbaar: zowel call-opties als put-opties kan men dan kopen en verkopen. De tegenpartij van een koper van een call-optie is de schrijver (verkoper) van de call-optie en de tegenpartij van een koper van een put-optie is de schrijver van de put-optie.

Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen dient de schrijver zekerheid ("margin") te stellen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Het gedekt schrijven van een call-optie kan bijvoorbeeld een effectenportefeuille juist beschermen tegen waardevermindering van de portefeuille. Bij

het ongedekt schrijven van opties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Cliënt is zich bewust van de risico's welke beleggingen in opties kunnen hebben voor de waardeontwikkeling van zijn portefeuille en is in staat deze risico's te dragen.

Futures (termijncontracten)

Een termijncontract is de verplichting (geen recht) om een zekere hoeveelheid van een bepaalde onderliggende waarde (zoals valuta, goederen of grondstoffen) te kopen of te verkopen tegen een vastgestelde prijs met levering op termijn. Een termijncontract kan worden gekocht of worden verkocht. De koper van een termijncontract (ook wel houder van een "long positie" genoemd) neemt de verplichting op zich om de afgesproken hoeveelheid in ontvangst te nemen en te betalen. De verkoper (houder van een "short positie") heeft een leveringsplicht. Het is over het algemeen niet de bedoeling om de partij goederen of financiële waarden daadwerkelijk te ontvangen of te leveren. De termijnhandel kent een hoge mate van hefboomwerking. Bij het afsluiten van een termijncontract behoeft maar een gering deel van de werkelijke waarde te worden gestort. Een beperkte koersschommeling kan daarom tot grote verliezen (of winsten) leiden. Het verlies op een termijncontract kan aanzienlijk zijn. Het verlies hoeft niet beperkt te zijn tot de inleg. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om een positie te sluiten/liquideren. Het geven van een "stop-loss" of "stop-limit" opdracht zullen de verliezen niet noodzakelijkerwijze kunnen beperken. De verliezen zijn niet gelimiteerd.

Short gaan

Short gaan houdt in dat effecten verkocht worden terwijl de verkoper de effecten niet bezit. De effecten zullen op een later tijdstip moeten worden gekocht. De verkoper dient de effecten tegen de dan geldende koers te kopen. Wanneer de koers daalt, is het bedrag waar de effecten voor gekocht worden lager dan het bedrag waar de effecten voor verkocht zijn. In dit geval wordt een winst gerealiseerd. Wanneer de koers stijgt, is het bedrag waar de effecten voor teruggekocht worden hoger dan het bedrag waar de effecten voor verkocht zijn. In dit geval wordt een verlies geleden. Het potentiële verlies is in theorie ongelimiteerd. Short gaan gaat gepaard met een zeer hoog risico.

OTC-markt

Een OTC-markt (Over The Counter-markt) is een platform waarin de handel in effecten plaatsvindt volgens een niet of minder strikt gereguleerde systematiek dan op gewone effectenbeurzen. Doorgaans wordt hier de aandelen of effecten van relatief kleine ondernemingen gehandeld waarbij de liquiditeit zeer beperkt is.

Computergestuurd beleggen / algoritmisch handelen / robot-trading

Computergestuurd beleggen wordt ook wel genoemd algoritmisch handelen of robot-trading. Bij computergestuurd handelen wordt gebruik gemaakt van computerprogramma's die vervolgens een bepaald algoritme, berekeningswijze, set van instructies en/of rekenregels bepalen hoe en wanneer beursorders moeten worden uitgevoerd. Op basis van de rekenregels en instructies worden door de computer zelfstandig orders gegenereerd. Deze worden door de partij zelf of door de brokers gevalideerd en geplaatst en afgehandeld. Het grote voordeel van computergestuurd beleggen is, dat u iedere vorm van emotie uitsluit en dat alles (volledig automatisch) voor u wordt uitgevoerd. Belangrijk is dat de gekozen strategie werkt. De bedoeling van computergestuurd beleggen is grote schommelingen in de resultaten te voorkomen. Echter niet elke trade kan met winst worden afgesloten. En ook voor computergestuurd beleggen geldt: resultaten uit het verleden bieden géén garantie voor de toekomst.

CFD'S

Een contract for difference (CFD) is een contract tussen twee partijen, meestal omschreven als de "koper" en de "verkoper", waar de verkoper het verschil (difference) betaalt tussen de waarde van een onderliggende product bij aankoop en bij verkoop. Wanneer dit verschil negatief is betaalt de koper aan de verkoper. CFD's zijn financiële derivaten waarmee beleggers makkelijk kunnen inspelen op koersen die omhoog gaan (long gaan) en koersen die dalen (short gaan). Beleggers kunnen met CFD's beleggen met meerdere onderliggende waarden zoals forex, indices, aandelen en grondstoffen. De handelaar wordt bij CFD's nooit zelf eigenaar van de onderliggende waarde.

CFD's worden gehandeld tussen individuele CFD-handelaren en -aanbieders. Er zijn geen standaard contracten voor CFD's; elke CFD-aanbieder bepaalt deze voorwaarden voor zichzelf. Overeenkomsten hebben de CFD's van de verschillende aanbieders wel. Het verschil tussen opening en sluiting wordt contant afgerekend en er is geen uiterste datum. De CFD-aanbieder rekent een aantal kosten bij het handelen van CFD's. Over het algemeen bestaan die kosten uit de spread, commissie en overnight-rente, afhankelijk van bij welke CFD-aanbieder er gehandeld wordt. CFD's zijn hefboomproducten, dus er wordt gehandeld met een marge. De belegger hoeft dus niet zelf de gehele onderliggende waarde te financieren, maar slechts een klein deel. Hierdoor kunnen traders met beperkte gelden al heel wat doen. Deze vorm van handelen brengt risico's met zich mee waar winsten en verliezen hard kunnen gaan. Wanneer een belegger een CFD-positie 's nachts aanhoudt, dient rente betaald te worden. Deze rente is vaak gebaseerd op LIBOR of een ander rentetarief. Daarnaast betaalt de belegger de spread (het verschil tussen de bied- en laatprijs) en soms commissie wanneer de CFD-aanbieder dat rekent. De kosten van CFD's liggen over het algemeen lager dan bij andere hefboomproducten.

Door de hefboom kan het bij CFD's hard gaan met de winsten en verliezen. CFD's hebben daarentegen zeer sterke mogelijkheden tot risicobeheer. Zo maken beleggers bij CFD's gebruik van de gegarandeerde stop waarmee men absoluut uitgestopt wordt op een gekozen punt mocht de markt zich tegen keren. Bij deze gegarandeerde stop zal de markt niet nog even doorbewegen, zoals dat bij gewone stops wel kan gebeuren. Bij de gegarandeerde stop wordt de positie absoluut op het door de belegger uitgekozen punt uitgestopt en treedt er geen slippage op. Naast deze gegarandeerde stop heeft de CFD nog meer risicomanagementmiddelen zoals de gewone stop, de trailing stop en de limiet.

CFD's hebben overeenkomsten met andere hefboomproducten, maar ook duidelijke verschillen. Met CFD's maakt u gebruik van een gegarandeerde stop en dat hebben andere hefboomproducten niet. Bij CFD's handelen beleggers 24 uur per dag indices. Hierdoor kunnen zij voor- en nabeurs al posities inleggen. Andere hefboomproducten zoals Turbo zitten vast aan de openingstijden van de beurzen. Veel beleggers noemen de prijsvorming van CFD's transparanter. De CFD loopt één op één met de onderliggende waarde. Zo is de prijs van de AEX bijvoorbeeld ook de prijs van de CFD op deze index.

Bijzondere risico's

Er kunnen op markten voor opties en termijncontracten bijzondere omstandigheden kunnen voordoen op grond waarvan beurzen en/of clearingorganisaties volgens hun/haar reglementen maatregelen kunnen treffen welke invloed kunnen en zullen hebben op zijn positie en welke kunnen leiden tot wijzigingen in contractspecificaties van fondsen en overige beleggingsinstrumenten. In bijzondere omstandigheden kan de handel geheel of gedeeltelijk worden opgeschort of bemoeilijkt. Voorbeelden van deze bijzondere omstandigheden zijn o.a.: fusies, overname, verbod op short selling, geen trekkingswaarden meer op BV financiële aandelen, ongewoon grote toevloed van orders op de beurs en/of bij de adviseur en/of de door haar ingeschakelde derden, storing of capaciteitstekortkoming in computer, communicatie, lijnen, en/of gedeeltelijke opschorting of belemmering op de markt van de onderliggende waarden.

Overig

Dit document heeft niet alle kenmerken van alle effecten en de daaraan verbonden risico's uitputtend beschreven.

Dit document is voor het laatst bijgewerkt op 1 september 2024.